

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 125/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Y., s. r. o., M., zastúpenej advokátom JUDr. G. D., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 NcC/51/2008-105 z 30. októbra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Y., s. r. o., odmieta pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. februára 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Y., s. r. o., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. G. D., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 NcC/51/2008-105 z 30. októbra 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

„Na Okresnom súde v Michalovciach je pod sp. zn. č. 5 C/66/2006 vedené od 28. 8. 2006 konanie medzi Y. s. r. o., M. a spol. R., spoločnosť s ručením obmedzeným M. o nahradenie vyhlásenia vôle na uzavretie zmluvy.

V uvedenom konaní bolo v roku 2006 až 2007 vytyčených a uskutočnených viacero konaní, na ktorých nebola účastníkmi ani konajúcim sudcom konania vznesená námietka zaujatosti.

Žalovaný dňa 18. 4. 2008 podal námietku zaujatosti voči konajúcemu sudcovi JUDr. G. Š. Tento sa dňa 29. 4. 2008 vyjadril, že bol vylúčený Krajským súdom v Košiciach č. k. 14 P/16/2008 vo veci mal. G. D. a preto v súlade s týmto rozhodnutím sa cíti byť vo veci zaujatý a súhlasí s pridelením veci inému sudcovi.

Predseda Okresného súdu v Michalovciach v rozpore s ustanovením § 16 Obč. súdn. por., keď nepredložil vec nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti v lehote 15 dní, sám podľa § 15 O. s. p. rozhodol o pridelení veci náhodným výberom sudcovi JUDr. A. C. Tento oznámil dňa 26. 5. 2008 predsedovi súdu, že z dôvodov uvedených v rozhodnutí Krajského súdu č. 14 P/16/2008 sa cíti byť vo veci zaujatý.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 3 NcC/31/2008 zo dňa 5. 6. 2008 bolo rozhodnuté, že sudca JUDr. A. C. nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania vo veci 5 C/66/2008. Následne predseda Okresného súdu v Michalovciach predložil Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej účastníkom konania podľa § 16 O. s. p., ktorý uznesením č. 5 NcC/51/2008 zo dňa 30. 10. 2008 rozhodol, že sudca JUDr. G. Š. je vylúčený z konania aj vzhľadom na skutočnosť, že bol vylúčený z konania 14 P/16/2005 ako aj 10 C/1013/2000. Dôkaz: uznesenie 3 NcC/31/2008 uznesenie 5 NcC/51/2008

Uzneseniami Krajského súdu v Košiciach č. 11 NcC/36/2008 zo dňa 3. 9. 2008 11 NcC/35/2008 zo dňa 18. 9. 2008 však sudca JUDr. G. Š. nebol vylúčený z konania kde zastupoval právny zástupca sťažovateľa a bolo konštatované, že vylúčenie vo veci

14P 26/2008 vzhľadom na rozdielnu povahu veci nemožno stotožniť. Dôkaz: uznesenie 11 NcC/35/2008 uznesenie 11 NcC/36/2008

Odôvodnenie uznesenia č. 5 NcC/51/2008 je nepreskúmateľné a nijako z neho nevyplýva, či boli splnené objektívne a subjektívne podmienky na jeho vydanie. Krajský súd sa vôbec nevysporiadal ani so skutočnosťou, že v období od 23. 5. 2008 do právoplatnosti uznesenia 5 NcC/51/2008 bola vec pridelená dvom sudcom: JUDr. G. Š. a JUDr. A. C. Proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. 5NcC/51/2008 doručenému 16. 12. 2008 nieje prípustný ani riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, pričom toto uznesenie je protikladné s uznesením č. 3 NcC/31/2008.“

V nadväznosti na tieto skutočnosti sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné práva Y. s. r. o., M. v konaní vedenom na Okresnom súde v Michalovciach č. k. 5 C/66/2008 na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 a článkom 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 5 NcC/51/2008 zo dňa 30. 10. 2008 boli porušené.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 NcC/51/2008 zo dňa 30. 10. 2008 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný sťažovateľom zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia zvýšenú o daň z pridanej hodnoty v zákonom ustanovenej výške pozostávajúce z dvoch úkonov [jeden úkon 115,90 € + 22,02 € (DPH 19 %) + 6,95 € režijný paušál], spolu 245,70 € + 44,04 € (19 % DPH) na účet právneho zástupcu JUDr. G. D., M., do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Súčasne sťažovateľka oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva domáhať sa svojich práv na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04, III. ÚS 153/08).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu č. k. 5 NcC/51/2008-105 z 30. októbra 2008 o vylúčení zákonného sudcu z prerokovania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 5 C/66/2006 Okresným súdom Michalovce (ďalej len „okresný súd“) z dôvodu jeho zaujatosti.

Sťažovateľka síce kriticky hodnotí procesný postup, akým spôsobom sa riešila situácia vylúčenia zákonného sudcu z prerokovania vecí na okresnom súde, avšak v uznesení krajského súdu namieta absenciu dostatočného odôvodnenia rozhodnutia a skutočnosť, že v určitom období bola vec pridelená súčasne dvom zákonným sudcom.

1. K prvej námietke – absencii dostatočného odôvodnenia uznesenia krajského súdu – ústavný súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd pomerne na veľkom priestore cituje dôvody zaujatosti zákonného sudcu (G. Š.) uvedené v jeho podaní; tieto krajský súd bez akýchkoľvek pochybností a pripomienok akceptoval a stali sa základom pre jeho rozhodnutie o vylúčení zákonného sudcu (G. Š.) z prerokovania a rozhodovania vecí sp. zn. 5 C/66/06. Podľa názoru ústavného súdu nemožno celkom spochybníť argumenty sťažovateľky a absenciu dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na druhej strane absencia explicitného „prevzatia“ dôvodov uvádzaných samotným zákonným sudcom (G. Š.) pre jeho vylúčenie v odôvodnení napadnutého

uznesenia nevyvoláva pochybnosti o existencii dôvodov, pre ktoré bol zákonný sudca z prerokúvania a rozhodovania v označenej veci vylúčený. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe akých dôvodov rozhodol. Tento nedostatok rozhodnutia podľa názoru ústavného súdu nemá takú intenzitu, ktorá by signalizovala prípadnú možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto je podľa názoru ústavného súdu táto časť sťažnosti zjavne neopodstatnená a je dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Druhá námietka sťažovateľky smerovala k požiadavke vysloviť porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy z dôvodu súčasného pridelenia veci dvom zákonným sudcom v období od 23. mája 2008 do 9. januára 2009 (podľa zistenia právoplatnosti uznesenia). Tento nedostatok nemožno podľa názoru ústavného súdu spájať s označeným uznesením krajského súdu, pretože práve týmto rozhodnutím krajský súd tento nedostatok odstránil. Absencia príčinnej súvislosti medzi označeným uznesením krajského súdu a namietaným porušením práv sťažovateľky založila dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľky nerozhodoval.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd uvádza, že sťažovateľka predložila ústavnému súdu rozhodnutia krajského súdu, podľa ktorých krajský súd v roku 2008 rozhodoval o vylúčení obidvoch „zákonných sudcov“ z dôvodu ich zaujatosti k osobe advokáta JUDr. G. Š. vo veciach vedených na okresnom súde u každého tri razy (spolu štyri rozhodnutia krajského súdu), pričom vždy o tejto otázke rozhodoval iný senát krajského súdu. Pritom jeden „zákonný sudca“ (G. Š.) bol dva razy vzhľadom na pomer k tomu istému advokátovi vylúčený a raz krajský súd nedospel k tomu, že sú dané dôvody na jeho vylúčenie. Naopak, u druhého zákonného sudcu (A. Ch.) krajský súd dva razy rozhodol, že tento sudca nie je vylúčený z prerokúvania a rozhodovania vecí v konaniach vedených na okresnom súde vzhľadom na osobu advokáta, a raz krajský súd dôvody na vylúčenie uznal

(č. k. 2 NcC/11/2008-65 z 5. marca 2008, č. k. 3 NcC/31/2008-93 z 5. júna 2009, č. k. 11 NcC/35/2008-62 z 18. septembra 2008 a č. k. 5 NcC/51/2008-105 z 30. októbra 2008).

Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že jeho úlohou nie je zjednocovať judikatúru všeobecných súdov, a pretože toto zistenie nemohlo ovplyvniť rozhodovanie o sťažnosti sťažovateľky, bližšie sa touto otázkou nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2009